

Az illeték törlése/visszatérítése 2016.

Vagyontárgy szerzése, vagy közigazgatási, illetve bírósági eljárás kezdeményezése esetén, főszabály szerint illetéket kell fizetni az illetéktörvény¹ rendelkezései alapján. Az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) határozata (fizetési meghagyása), illetve értesítése alapján, vagy az eljárás kezdeményezésekor illetékbélyegben, készpénz-átutalási megbízással („sárga csekken”), vagy egyéb készpénzt helyettesítő módon kell megfizetni. A megállapított illeték törlése/visszatérítése csak a jogszabályban meghatározott esetekben kérhető.²

Az információs füzet abban kíván segítséget nyújtani, hogy **mi a teendő** azokban az esetekben,

- **ha az illetéket az adóhatóság előírta, de mégsem kell megfizetni** (az **illeték törölhető**), vagy
- amennyiben az illetéket korábban már megfizették, de **az mégis visszajár** (az **illeték visszatéríthető**).

I. Vagyontárggyal (például lakással) kapcsolatos illetékügy

Ingtatlanok szerzése esetén a NAV-tól kapott fizetési meghagyásban szerepel, hogy

- milyen vagyonszerzés után,
- mekkora összeget,
- meddig,
- milyen számlaszámra

kell megfizetni.

A) A vagyonszerzés után az adózó nem fizette meg az illetéket

Ebben az esetben a NAV-nak ahhoz a szervéhez kell benyújtani az illeték törlése iránti kérelmet, amelyiktől a fizetési meghagyást kapta.³ A kérelemben fel kell tüntetni a fizetési meghagyás ügyszámát, vagy iktatószámát, illetve az adóazonosító számát.

Meddig lehet benyújtani a kérelmet?

- Ha 2013. január 1. előtt jelentette be az előzményként szolgáló vagyonszerzést illetékkiszabásra, akkor az illeték bármikor törölhető.
- Ha 2013. január 1-jét követően jelentette be az előzményként szolgáló vagyonszerzést illetékkiszabásra, akkor az illeték megállapításához való jog elévülési idején belül lehet az illeték törlését kérni.⁴ *Például, ha a szerződés felbontása miatt nyújtja be kérelmét, és a szerződést eredetileg 2013. január 7-én mutatta be a földhivatalhoz illetékkiszabásra, akkor (2013+5 év) 2018. december 31-ig nyújthatja be az illeték törlése iránti kérelmet az állami adóhatósághoz.*

¹ Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.)

² A leggyakoribb esetek: Itv. 21. § (2)-(5) bekezdései, 80. § (1) bekezdés b), c), g), i) pontjai, 81. § (1)-(2) bekezdése.

³ A Nemzeti Adó- és Vámhivatal szerveinek hatásköréről és illetékességéről szóló 485/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: NAV Korm. rendelet) 30. § (1) bekezdése

⁴ Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) elévülésre vonatkozó szabályai szerint az illeték megállapításához való jog (a pénzügyi tranzakciós illeték kivételével) annak a naptári évnek az utolsó napjától számított 5 év elteltével évül el, amelyben a vagyonszerzést illetékkiszabásra az állami adó- és vámhatóságnál bejelentették, illetve az a körülmény, hogy az illeték megfizetését vagy a kiszabás céljából elrendelt bejelentést elmulasztották, az állami adó- és vámhatóság tudomására jutott [Art. 164.§ (4) bekezdés].

- Ha a bíróság a fenti határidőn túl szünteti meg (vagy korlátozza) a vagyonszerzést annak eredeti időpontjára visszahatóan (például a szerződés napjára), akkor az illeték törlesztését öt éven túl is lehet kérni. De ekkor is legfeljebb a bírósági határozat jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül nyújtható be a kérelem.⁵

B) A vagyonszerzés után az adózó megfizette az illetéket

Ebben az esetben a NAV-nak ahhoz a szervéhez kell benyújtani az illeték visszatérítése iránti kérelmet, amelyiktől a fizetési meghagyást kapta.⁶ A kérelemben fel kell tüntetni a fizetési meghagyás ügyszámát, vagy iktatószámát, illetve az adóazonosítót. Azt is meg kell adni, hogy a kiutalást milyen postacímre, vagy milyen számú bankszámlára kéri.

Meddig lehet benyújtani a kérelmet?

- Ha 2013. január 1. előtt jelentette be az előzményként szolgáló vagyonszerzést illetékkiszabásra, akkor a megfizetett illeték a megfizetést követő 5 éven belül téríthető vissza.⁷ *Például, ha 2011. április 11-én mutatta be a szerződést a földhivatalnál, majd a fizetési meghagyás alapján 2011. június 20-án fizette meg az illetéket, akkor annak visszatérítését 2016. június 20-ig kérheti.*
- Ha 2013. január 1-jét követően jelentette be az előzményként szolgáló vagyonszerzést illetékkiszabásra, akkor az illeték megállapításához való jog elévülési idején belül lehet az illeték visszatérítését kérni.
- Itt is érvényesül az a szabály, hogy ha a bíróság a fenti határidőn túl szünteti meg (vagy korlátozza) a vagyonszerzést annak eredeti időpontjára visszahatóan (például a szerződés napjára), akkor az illeték törlesztését öt éven túl is lehet kérni. De ekkor is legfeljebb a bírósági határozat jogerőre emelkedésétől számított hat hónapon belül nyújtható be a kérelem.

Gépjárműszerzésre vonatkozó speciális szabályok

Ha gépjármű volt a megszerzett vagyontárgy, és a NAV küldött róla fizetési meghagyást, akkor a fenti szabályok érvényesek az illeték törlesztésére/visszatérítésére.

Ha a NAV nem küldött fizetési meghagyást, mert az okmányiroda által kiállított csekken megfizették az illetéket, akkor az adózó lakóhelye (cég esetén székhelye) szerinti NAV szervtől lehet kérni az illeték visszatérítését.

A kérelem benyújtásának határidejére a fentiekben ismertetett szabályok érvényesek mindkét esetben.

⁵ Itv. 79. § (3) bekezdése

⁶ NAV Korm. rendelet 30. § (2) bekezdés a) pontja

⁷ Itv. 79. §

II. Eljárási illeték törlése/visszatérítése

1) A NAV-tól érkezett az irat a fizetési kötelezettségről

Ebben az esetben a NAV határozatban, vagy egy ún. fizetési felhívásban értesíti az adózót arról, hogy

- milyen ügyben,
- mekkora összeget,
- meddig,
- milyen számlaszámra

kell megfizetni.

A) Az adózó az eljárásit illetéket nem fizette meg

Ebben az esetben a NAV-nak ahhoz a szervéhez kell benyújtani az illeték törlése iránti kérelmet, amelyiktől a fizetési meghagyást/fizetési felhívást kapta.⁸ A kérelemben fel kell tüntetni a fizetési meghagyás/fizetési felszólítás ügyszámát, vagy iktatószámát, illetve az adóazonosítót.

Meddig lehet benyújtani a kérelmet?

- Ha 2013. január 1. előtt megindított eljárással kapcsolatban állapította meg a NAV az eljárásit illetéket, és azt nem fizették meg, akkor az illeték bármikor törölhető.
- Ha 2013. január 1-jét követően megindított eljárással kapcsolatban állapította meg a NAV az eljárásit illetéket, akkor az illeték megállapításához való jog elévülési idején belül lehet az illeték törlését kérni.

B) Az adózó az eljárásit illetéket megfizette

Ebben az esetben a NAV-nak ahhoz a szervéhez kell benyújtani az illeték visszatérítése iránti kérelmet, amelyiktől a fizetési meghagyást/fizetési felhívást kapta. A kérelemben fel kell tüntetni a fizetési meghagyás/fizetési felhívás ügyszámát, vagy iktatószámát, illetve az adóazonosítót. Azt is meg kell adni, hogy a kiutalást milyen postacímre, vagy milyen számú bankszámlára kéri.

Meddig lehet benyújtani a kérelmet?

- Ha 2013. január 1. előtt megindított eljárással kapcsolatban állapította meg a NAV az eljárásit illetéket, akkor a megfizetett illeték a megfizetést követő 5 éven belül téríthető vissza.
- Ha 2013. január 1-jét követően megindított eljárással kapcsolatban állapította meg a NAV az eljárásit illetéket, akkor az illeték megállapításához való jog elévülési idején belül lehet az illeték visszatérítését kérni.

2) Az adózó nem a NAV-tól érkezett irat alapján fizette meg az eljárásit illetéket

Az eljárásit illeték megfizetése történhet:

- illetékbélyeggel (az eljárást kezdeményező iraton, vagy az eljáró hatóság felhívására),
- bankkártyával (elektronikus fizetési és elszámolási rendszeren keresztül, ha a technikai feltételek ehhez adottak),⁹

⁸ NAV Korm. rendelet 30.§ (1) bekezdése

⁹ Az Itv. 73. § (1) bekezdés a) pontját és a 74. § (1) bekezdését az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2016. évi LXVI. törvény 114. §-a módosította. Hatályos 2016. június 16-tól.

- készpénz-átutalási megbízással (csekken),
- átutalással,
- készpénzzel házipénztárba,
- bevallás alapján.¹⁰

Meddig lehet benyújtani a kérelmet?

- Ha 2013. január 1. előtt megindított eljárásban megfizetett illeték visszatérítését kéri, akkor a kérelmet a megfizetéstől számított 5 éven belül nyújthatja be a NAV-hoz.
- Ha 2013. január 1. előtt megindított eljárásban megfizetett illeték visszatérítését kéri, akkor arra a túlfizetés visszaigényléséhez való jog elévülésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.¹¹ *Például, ha 2013. január 3-án nyújtotta be kérelmét, és megfizette az eljárási illetéket, majd az ügyben született bírósági ítélet kimondja, hogy visszajár az eljárási illeték (vagy annak egy része), és ez a döntés 2014. december 17-én lett jogerős, akkor a túlfizetés visszaigényléséhez való jog 2014. december 17-én nyílt meg, így 2019. december 31-ig kérhető az illeték visszatérítése.*

Hol lehet benyújtani a kérelmet?

A kérelmet főszabályként a lakóhely (cég esetén székhely) szerinti NAV szervhez kell benyújtani.

A megrongálódott, tévesen felragasztott, továbbá feleslegessé vált illetékbélyeg értékének visszatérítése kérhető továbbá az eljáró hatóság/bíróság székhelye szerinti NAV szervtől is.

A kérelemmel meg kell küldeni az illetékbélyeget, vagy azt az iratot, amire felragasztották.

Nincs helye a visszatérítésnek, ha

- alapos a gyanú, hogy az illetékbélyeg hamisított, vagy azt már korábban felhasználták;
- az illetékbélyeg elválasztott részekből van összeillesztve, vagy olyan mértékben csonka, hogy a hiányzó részből korábbi használatra lehet következtetni, vagy nem a felbélyegzett teljes iratot, hanem annak csak egy részét vagy az iratról elválasztott (eltávolított) illetékbélyeget nyújtották be;
- az ügyfélnek adóhatóság által nyilvántartott köztartozása van.

Az első két esetben az illetékbélyeget – ha már felragasztották, az irattal együtt – elismervény ellenében az állami adóhatóság visszatartja, és szükség esetén felelősségre vonást kezdeményez.

A lakóhely (cég esetén székhely) szerinti kérelem benyújtás alól **kivételt** az alábbi esetek jelentenek:

a) Közjegyző fizetési meghagyásos ügyekben hozott döntése elleni elektronikus fellebbezés illetéke

A közjegyző által fizetési meghagyásos eljárásban (és annak végrehajtása iránti eljárásban) hozott határozat ellen elektronikus úton lehet fellebbezni. Ennek az eljárási illetékét átutalással kell megfizetni az illetékes bíróság számlájára. (A számlát a közjegyző a határozatában közölte.)

Ha az illetéket megfizette, de ezt követően a fellebbezést nem nyújtotta be, akkor az illeték visszakérhető. Az illeték visszatérítésére irányuló kérelmet a bíróságnál kell benyújtani, a NAV-nak címezve.¹²

A kérelemben meg kell jelölni:

¹⁰ BION nyomtatványon

¹¹ Annak a naptári évnek az utolsó napjától számított 5 év elteltéig kérhető az illeték visszatérítése, amelyben az annak igényléséhez való jog megnyílt [Itv. 79. § (1)-(2) bekezdése, Art. 164.§ (1) bekezdése].

¹² Az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet 6/A. § (1) bekezdése, 7. § (4) bekezdése, NAV Korm. rendelet 30.§ (2) bekezdés c) pontja.

- az átutalás közlemény rovatában feltüntetett ügyszámot,
- a befizető nevét,
- lakóhelyét (cég esetén székhelyét),
- adóazonosító számát,
- az illeték-bevételi számla számát (ahová az illetéket megfizette),
- az adózó számlaszámát,
- a terhelés napját.

b) Cégbíróági eljárási illetékek

A cégbíróági eljárási illeték visszatérítését a cégbíróság székhelye szerinti NAV szervtől lehet kérni.¹³

III. További fontos tudnivalók

Ha a fentiek alapján nem dönthető el, hogy melyik NAV szervhez kell benyújtani a kérelmet, akkor az adózó lakóhelye (cég esetén a székhelye) szerinti adóigazgatóság jár el. Amennyiben az adózó belföldön nem letelepedett (nincs lakóhelye, cég esetén székhelye, telephelye), akkor minden esetben az Észak-budapesti Adó- és Vámigazgatóság jár el.¹⁴

A megfizetett illetéket kizárólag a jogszabály alapján annak megfizetésére kötelezett fél részére térítheti vissza az állami adóhatóság. Így nincs lehetőség a jogi képviselő, a jogi képviselő letéti számlája részére történő visszatérítésre, illetve más hatóság részére történő átutalásra.¹⁵

Amennyiben Ön az illeték törlését kérte, a szükséges feltételek fennállása esetén annak jóváírása történik meg a folyószámláján. Ha befizetésből adódóan a jóváírásból túlfizetése keletkezik, de annak kiutalását nem kérte, akkor a későbbiekben a 1617. számú „Átvezetési és kiutalási kérelem a folyószámlán mutatkozó túlfizetéshez” elnevezésű nyomtatványon¹⁶ kezdeményezheti a túlfizetés átvezetését másik adótartozására, vagy a túlfizetés kiutalását a lakóhelye (cég esetén székhelye) szerinti NAV szervtől. Ekkor a túlfizetés visszaigényléséhez való jog elévülésére vonatkozó határidő szerint nyújthatja be a 1617. számú nyomtatványt.

Ha Ön kérte az illeték kiutalását is, és az illeték visszatérítéséről határozatot kapott, akkor a NAV a határozat jogerőre emelkedését követő 30 napon belül intézkedik az illeték kiutalásáról.

Ha Ön kérte az illeték kiutalását is, és az illeték visszatérítéséről értesítést kapott, akkor a NAV a kiutaláshoz szükséges adatok rendelkezésre állásától számított 30 napon belül intézkedik az illeték kiutalásáról. (A kiutaláshoz szükséges adatok rendelkezésre állásának a napja a kérelem beérkezésének napja. Ha azonban a kérelemből olyan adatok hiányoznak, ami nélkül nem lehet azt teljesíteni – például hiányosak az azonosításhoz szükséges adatok, a képviselőnek nincs meghatalmazása, a csatolt irat nem tartalmazza a jogerősítő záradékot, be kell szerezni másik

¹³ A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 45. §-a, a 25/2006. (V.18.) IM rendelet az illeték és a közzétételi költségterítés elektronikus úton történő megfizetéséről a cégeljárásban és más cégügyekben 3. § (1) bekezdése, 9. §-a, NAV Korm. rendelet 30. § (2) bekezdés f) pontja.

¹⁴ NAV Korm. rendelet 30. § (3) bekezdése, a NAV Észak-budapesti Adó- és Vámigazgatóságának postacíme: 1387 Budapest, Pf. 45.

¹⁵ Art. 4. § (1) bekezdés, (3) bekezdés b) pontja, és 38. § (4) bekezdése alapján

¹⁶ A nyomtatvány letölthető a

http://nav.gov.hu/nav/letoltések/nyomtatvanykitolto_programok/nyomtatvanykitolto_programok_nav/bevallasok/NAV_1617.html oldalról

hatóságtól a visszatérítést megalapozó döntést stb. –, akkor a szükséges adatok NAV-hoz érkezésétől indul a kiutalási határidő.)

Amennyiben a végrehajtást kérő a jegyző – illetékmentesen kiállított – okiratával igazolja, hogy az eljárási illetéket a lakóingatlan lefoglalásának bejelentésével összefüggésben fizette meg, akkor a megfizetett illetéket kérelmére az állami adóhatóság visszatéríti.

Ha a cég a cégbíróság változásbejegyző végzésével, továbbá a legfőbb szerv tőkeemelésről és a cég Polgári Törvénykönyv szerinti továbbműködéséről szóló határozatának másolatával igazolja, hogy az eljárási illetéket a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseinek való megfelelés érdekében kezdeményezett tőkeemelés – 2014. március 15. és 2016. március 9. között történő – bejelentése és e tőkeemelés bejelentésével egyidejűleg bejelentett más változás bejegyzése iránti eljárás után fizette meg, akkor a megfizetett illetékből a Polgári Törvénykönyv szerinti továbbműködéséhez nem kapcsolódó változásbejegyzés illetékét meghaladó részt a – legkésőbb 2017. március 15-éig előterjesztett – kérelmére az állami adóhatóság visszatéríti.¹⁷

Mindegyik esetben az illeték összegének kiutalásáról az állami adóhatóság csak akkor intézkedik, amennyiben Önnek nincs lejárt esedékességű köztartozása. Ha van ilyen tartozása, akkor a NAV az illeték visszatartásáról külön végzésben rendelkezik, és azt átvezeti a tartozásra.

Az illeték törlésére/visszatérítésére az állami adó- és vámhatóság az „ITV” nyomtatványt rendszeresítette,¹⁸ mely az adóhatóság honlapjáról letölthető, ÁNYK program segítségével kitölthető, ügyfélkapus regisztráció birtokában elektronikus úton is benyújtható.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

¹⁷ Az Itv. 99/L és 99/M. §-át az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2016. évi LXXVI. törvény 112. §-a állapította meg. Hatályos 2016. június 16-tól.

¹⁸

http://nav.gov.hu/nav/letoltesek/nyomtatvanykitolto_programok/nyomtatvanykitolto_programok_nav/kerelmek/NAV_itv.html